

1 Pràcticament, entre el 1233 i el 1244 va acomplir-se la gran
empresa militar i diplomàtica de la Conquesta. València, la
capital, es rendia a Jaume I en 1238, i per a la posteritat local,
la data del 9 d'octubre –dia en què, segons creu la gent, el rei
5 entrava a la ciutat amb una discreta pompa de vencedor-tindrà
un particular valor simbòlic. Una coneguda tradició commemora-
tiva, mig oficial mig folklòrica, marca al llarg dels segles l'abast
especial de l'efemèride. Sense excepció, les successives genera-
cions valencianes hi han vist el principi de llur estirp. De valen-
10 cians, indiscutiblement, bé que n'hi havia abans de la vinguda
de Jaume I: n'hi ha hagut sempre, sobre aquest tros de geo-
grafia on ara vivim –almenys d'ençà que apareix el topònim Va-
lència. Però nosaltres, els d'avui, som uns valencians que datem
del XIII. Potser el nostre dret a dir-nos valencians no serà ni ma-
15 jor ni millor que el dret que, en llur temps, van poder-se arro-
gar ibers, romans, gots i sarraïns, establerts a la mateixa terra. El
fet és, tanmateix, que entre ells i nosaltres hi ha una absoluta o
gairebé absoluta solució de continuïtat. Som “uns altres”, i tenim
l'acta de naixement a la vista.

20 El record encomiàstic de Jaume I va lligat, en bona part, a un
esdeveniment polític transcendent: aquell rei va erigir en
“regne” les comarques conquistades un “regne” distint i autò-
nom, diríem “independent”, dins el conglomerat d'estats que
constituïa la seva Corona. Per al particularisme valencià ul-
25 terior, això és una fita solemne: significa la taxativa “creació”
del país en els termes –ja que no amb els límits- en què avui
subsisteix. No va anexionar-lo a Aragó ni al Principat, i així li con-
feria una virtual coherència interna, susceptible de les més di-
verses diferenciacions. Crec, però, que el fervor dels valencians
30 per la figura de Jaume I tenia una altra arrel. D'una manera no
sempre clara, i, això no obstant, segura, el nostre poble compre-
nia que la Conquesta era el seu punt de partida d'“ésser valen-
cià”. Abans hi havia els moros; després hi hagué els valencians.
I els valencians –neovalencians, si voleu- eren una nació altra
35 que els moros. Precisament els moros van seguir essent-hi mo-
ros –“els moros de la terra”-, comunitat segregada i ferma: abo-
rigen. Els cristians venien de fora, invasors, i eren ells els qui ad-
quirien, ara, el monopoli del nom i del domini: encetaven la con-
dició de valencians, en el sentit actual de la paraula.” (...)

1.Comprensió del text.[3 punts]

- a) Descriu el tema o tesi i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de cinc línies[1 punt]
- c)¿Quin tipus de text és aquest?¿a quin àmbit d'ús pertany?[0'50 punts]
- d)¿Quin registre s'usa en el text?
Raona-ho [0'5 punts]

2.Anàlisi lingüística del text.[3 punts]

- a)Indica la pronunciació dels elements subratllats [1 punt; -025 per resposta errònia]

1.empesa una bestiola L.2 ¿sorda o sonora?

2.les successives L.8 ¿sorda o sonora?

3.d'ençà que apareix L.12 ¿elisió o no? ¿de quina vocal, en cas positiu?

4.nació altra diverses L.34 ¿elisió o no? ¿de quina vocal, en cas positiu?

- b) Indica la funció sintàctica dels elements subratllats i substitueix-los per un pronom feble [1 punt; -025 per resposta errònia]

1.El rei entrava a la ciutat L.4-5

2. Una coneguda tradició[...]marca[...]l'abast especial de l'efemèride L.6-8

3. Els valencians [...] eren una nació altra que els moros L.34-35

4. El record encomiàstic de Jaume I va lligat [...] a un esdeveniment polític transcendent.L.20-21

- c)Explica el significat que adquireixen aquestes expressions al text o escriu una expressió equivalent[1 punt; -025 per resposta errònia]

1.posteritat L.3

2.arrogar L.15-16

3.encomiàstic L.20

4.taxativa L.25

3.Expressió i reflexió crítica[4 punts]

- a)Valora la repercussió de Joan Fuster en el context de l'època?
(extensió: unes 150 paraules)[2 punts]

- b) Per als valencians, el 9 d'octubre, dia de Sant Donís, és el dia dels enamorats...¿saps com se celebra? ¿Creus que Jaume I és més conegut com a rei conqueridor o com a rei fundador?
(extensió: unes 150 paraules)[2 punts]

1) Escriu un sinònim o defineix què volen dir les paraules o expressions següents extretes del text:

- a) posteritat (l.3)
- b) efemèride(l.6)
- c) arrogar(l.13)
- d) encomiàstic(l.17)
- e) taxativa(l.21)

2) Assenyala tres connectors diferents de contrast apareguts al text. Indica la línia en què apareixen.

3) Indica el tipus de QUE que apareixen a les següents frases:

- a) Som uns valencians **que** datem del s.XIII.
- b) El nostre dret a dir-nos valencians no serà ni major ni millor **que** el dret **que** en llur temps, van poder-se arrogar ibers, romans, gots i sarraïns, establerts a la mateixa terra.
- c) La "creació" del país en els termes –ja que no amb els límits– en **què** avui subsisteix.

4) Indica el tipus d'oració subratllada:

- a) ...que constituïa la seua corona(l.20)
- b) Crec que el fervor per Jaume I tenia una altra arrel.(l.25)
- c) El nostre poble comprenia que la Conquesta era el seu punt de partida(l.26)

Substitueix anafòricament per un pronom feble el complement subratllat. Digues la funció que fa.

- a) El rei entrava a la ciutat
- b) Els valencians d'avui som uns valencians que datem del s.XIII
- c) El nostre poble comprenia que la Conquesta era el seu punt de partida
- d) Ells encetaven la condició de valencians.